

2025Z02392

Vragen van de leden **Sneller** (D66) en Boswijk (CDA) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de noodzaak om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht beter te waarborgen om onze democratische rechtsstaat weerbaarder te maken* (ingezonden 10 februari 2025).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het pleidooi van de voorzitter van de Raad voor de rechtspraak waarin hij stelt «Een bindende voordracht vanuit de rechtspraak na een procedure waarin vertegenwoordigers van het departement geen rol meer spelen: het past beter bij de scheiding der machten.»?¹

Vraag 2

Wat is uw reactie op de zorgen van de presidenten van de rechtbanken Amsterdam en Overijssel ten aanzien van de kwetsbaarheid van de huidige regeling voor de benoeming van leden van de Raad voor de rechtspraak (in samenhang met de overige regels ten aanzien van de aanstelling van rechters) die zelfs leidde tot de vaststelling «Wat in Polen en Hongarije gebeurt, kan hier ook. Het bedreigt de vrijheid van alle burgers.»?²

Vraag 3

Wat is uw reactie op de analyse dat «we niet enkel kunnen leunen op een oude rechtscultuur, waarin rechterlijke onafhankelijkheid door de executieve «uiteeraard» worden geaccepteerd» en dat het «de hoogste tijd is om ... de directe lijn van de Minister naar de benoeming van gerechtshouders door te knippen»?³

¹ <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Nieuwjaarstoespraak-Henk-Naves.aspx> en

² Tubantia, 2 december 2024, <https://www.tubantia.nl/almelo/rechters-maken-zich-grote-zorgen-nederlandse-rechtsstaat-loopt-gevaar>

³ Bijdrage van Niels Graaf in «Constitutionele waarborgen; de Raad voor de rechtspraak en rechterlijke onafhankelijkheid» onder redactie van Soeharno, Graaf en Uzman

Vraag 4

Bent u bereid om voortvarend werk te maken van aanpassing van de benoemingsprocedure van de leden van de Raad voor de rechtspraak om de rechterlijke onafhankelijkheid beter te waarborgen, zoals de Kamer u in maart 2024 verzocht?⁴

Vraag 5

Deelt u de analyse dat huidige financieringssystematiek van de rechterlijke macht onvoldoende rechtsstatelijke waarborgen biedt voor rechterlijke onafhankelijkheid? Zo ja, kunt u beargumenteren tegen welke «staatsrechtelijke stresstest» dit systeem is opgewassen? Zo nee, op welke wijze bent u voornemens het huidige stelsel weerbaarder te maken?⁵

Vraag 6

Deelt u de stelling dat er thans «boterzachte waarborgen zijn tegen harde, kwaadwillende politieke druk op rechters via de band van het tuchtrecht»?⁶ Zo nee, welk denkbeeldig scenario heeft u gebruikt om de huidige waarborgen te stresstesten? Zo ja, wat bent u voornemens te doen om deze waarborgen te verstevigen?

Vraag 7

Wat is uw (beargumenteerde) reactie op het voorstel om de Raad voor de rechtspraak Grondwettelijk te verankeren, bijvoorbeeld als «Hoog College van Staat»?⁷

Vraag 8

Welke andere kritiepunten en oplossingsrichtingen uit de bundel «Constitutionele waarborgen» bent u voornemens in beleidsvoorstellen om te zetten?

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29279-845.pdf>

⁵ Zie bijvoorbeeld de bijdrage van Philip Langbroek in «Constitutionele waarborgen»?

⁶ Bijdrage Jonathan Soeharno in «Constitutionele waarborgen»?

⁷ FTM, 26 januari 2025, <https://www.ftm.nl/artikelen/ftm-interviewt-henk-naves-voorzitter-raad-voor-de-rechtsspraak-en-bijdrage-van-eddy-bauw-in-constitutionele-waarborgen>